

Finansdepartementet

Avdelningen för offentlig förvaltning,
Konsumentenheten

Rådets möte (konkurrenskraft) den 20 februari 2017

Information om dagordningspunkt 4

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om samarbete mellan de nationella myndigheter som ansvarar för tillsyn av konsumentskyddslagstiftningen (första läsningen)

Allmän inriktning

Dokument: 6190/17 CONSOM 41 MI 120 COMPET 90 TELECOM 36
JUSTCIV 25 DIGIT 20 IND 35 CODEC 198

6187/17 CONSOM 40 MI 119 COMPET 89 TELECOM 35 JUSTCIV 24
IGIT 19 IND 34 CODEC 197

Tidigare dokument: 9565/16 CONSOM 126 MI 393 COMPET 333
TELECOM 102 JUSTCIV 149 DIGIT 57 IND 114 CODEC 763 IA 30 +
ADD 1

Faktapromemoria: Finansdepartementet 2015/16:FPM100

Samråd med EU-nämnden ägde rum den 25 november 2016.

Förslagets innehåll

Förslaget tar sikte på att åtgärda brister när det gäller effektiviteten av EU-samarbetet vid gränsöverskridande överträdelser av konsumentskyddslagstiftningen. Förslaget reglerar villkoren för när och hur nationella tillsynsmyndigheter ska samarbeta med varandra. Den snabba tekniska utvecklingen har gjort det lättare för företag att begå överträdelser och

undvika tillsynsåtgärder, vilket innebär svårigheter och utmaningar för tillsynsmyndigheterna. Mot den bakgrunden föreslås bl.a. ett antal nya utrednings- och tillsynsbefogenheter. Vidare föreslås ett särskilt samordnat förfarande vid utbredda överträdelser som drabbar en majoritet av medlemsstaterna. Syftet är att effektivisera tillsynen och säkerställa en enhetlig tolkning och tillämpning av EU-lagstiftningen. Kommissionen samordnar insatsen, men beslut att inleda ett förfarande fattas av de berörda tillsynsmyndigheterna.

Det nuvarande förslaget innebär ett effektivare samarbete mellan tillsynsmyndigheterna inom EU, bl.a. genom att det föreslås uttryckliga tidsfrister för att efterkomma en begäran om information eller för att initiera tillsynsåtgärder. Flera befogenheter har under förhandlingsarbetet utgått eller ändrats i omfattning och räckvidd. Nedstängning av webbplatser har utgått och medlemsstaterna ges en möjlighet att i stället för blockering välja en mindre ingripande befogenhet som syftar till att synliggöra varningar. Befogenheterna som rör kompensation till konsumenter och otillbörlig vinst har strukits. Upplysningsskyldigheten och inspektionsrätten har begränsats och det ges en möjlighet för medlemsstaterna att uppställa villkor och begränsningar i nationell lagstiftning.

Det aktuella förslaget möjliggör för medlemsstaterna att anta nationell lagstiftning som säkerställer att de föreslagna befogenheterna utövas på ett proportionerligt och rättssäkert sätt. Medlemsstaterna kommer i nationell lagstiftning att kunna göra lämpliga avvägningar mellan olika intressen och säkerställa att samtliga berörda aktörers rättigheter kan beaktas inom ramen för en domstolsprocess.

Enligt förslaget ska förordningen inte påverka medlemsstaternas grundläggande reglering kring pressfrihet och yttrandefrihet. Det innebär att förordningen inte ska tillämpas på webbplatser och andra onlinegränssnitt som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen och att den svenska regleringen om källskydd kan upprätthållas.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar att förslaget skapar bättre förutsättningar för ett effektivt samarbete mellan tillsynsmyndigheterna. Regeringen anser att förslaget i dess nuvarande lydelse kan stödjas, bl.a. mot bakgrund av – att nedstängning av webbplatser har strukits ur förslaget,

- att medlemsstaterna ges möjlighet att i stället för blockering välja den mindre ingripande åtgärden varningar,
- att webbplatser som omfattas av yttrandefrihetsgrundlagen undantas samt att den svenska regleringen om källskydd kan upprätthållas, och
- att medlemsstaterna får uppställa villkor och begränsningar i nationell lagstiftning för utövande av befogenheterna.

Så länge som dessa förutsättningar kvarstår kan förslaget stödjas.

Tidigare behandling i riksdagen

Information lämnades till civilutskottet den 9 juni 2016. Överläggning med civilutskottet och konstitutionsutskottet ägde rum den 11 oktober 2016. Överläggning med civilutskottet och konstitutionsutskottet ägde rum den 14 februari 2017

Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har angett artikel 114 (tillnärmning av lagstiftning) i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF). Beslut fattas enligt det ordinarie lagstiftningsförfarandet i artikel 294 i FEUF-fördraget, vilket innebär att Europaparlamentet är medbeslutande och att rådet beslutar med kvalificerad majoritet.

Europaparlamentets inställning

Omröstning i IMCO, som är ansvarigt utskott i EP, sker i mars 2017.

Remissinstansernas ståndpunkter

Många av remissinstanserna har varit kritiska till befogenheternas räckvidd och omfattning. Det är främst nedstängning och blockering av webbplatser som remissinstanserna ansett vara för långtgående, men även befogenheten att utöva tillsyn under dold identitet. Samtliga tillsynsmyndigheter har dock efterfrågat sistnämnda möjlighet. Tveksamhet har framförts angående befogenheterna som avser kompensation och otillbörlig vinst.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Konsumentverket är central kontaktpunkt och även behörig myndighet för majoriteten av de rättsakter som omfattas av förordningen.

Finansinspektionen och Läkemedelsverket har utsetts till behöriga

myndigheter inom sina områden i respektive myndighets instruktion. Förslaget innebär att Finansinspektionen och Konsumentverket kommer att bli behöriga myndigheter för fler rättsakter. Myndigheten för press, radio och tv kan komma att utpekas som behörig myndighet.

När det gäller de utrednings- och tillsynsbefogenheter som föreslås, kommer det att vara nödvändigt med kompletterande nationell lagstiftning.

Budgetära konsekvenser/konsekvensanalys

Kommissionens bedömning i konsekvensanalysen till förslaget, SWD (2016) 165, är att förslaget kommer att innebära att kostnaderna för tillsyn för nationella myndigheter kommer att minska då resurser kommer att allokeras genom att tillsynsinsatser samordnas. Vissa kostnader tillkommer för utbildning och kunskapshöjande insatser om de nya befogenheterna och processerna enligt förordningen.

Eventuella kostnadsökningar för det allmänna bör enligt regeringens nuvarande bedömning kunna finansieras inom ramen för myndigheternas befintliga anslag.